

**АСОЦИАЦИЯ НА
ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В
БЪЛГАРИЯ**

**БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА –
СЪЮЗ НА
БЪЛГАРСКИЯ
БИЗНЕС**

**БЪЛГАРСКА
ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА
ПАЛАТА**

**БСЧП
“ВЪЗРАЖДАНЕ”**

**СЪЮЗ ЗА
СТОПАНСКА
ИНИЦИАТИВА**

ОБЩА ПОЗИЦИЯ

по

Индикативната годишна работна програма за 2008 г.

ОП Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013 г.

Членовете на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) в настоящата Обща позиция представят своите виждания за това как да бъде структуриран оптимално достъпът на българския бизнес до фондове от ЕС за повишаване на неговата конкурентоспособност и за ефективно усвояване на средствата по Оперативна програма «Конкурентоспособност».

Общата позиция не представя изчерпателно вижданията на организациите – членове на АОБР по цялостната структура на Оперативната програма, а само по предвидените в Индикативната годишна работна програма мерки, чието прилагане се наблюдава от бизнеса с голямо внимание, тъй като успешният страт на дейностите през 2008 г. е до голяма степен основополагащ и определящ за осигуряване на подходящи условия за по-нататъшното усвояване на средствата по Оперативната програма и за постигането на нейните цели.

1. Членовете на АОБР настояват за максимално бързо стартиране на пазарно-ориентирана система от гаранционни фондове, фондове за рисков капитал и фондове за микрокредитиране за подобряване на достъпа до финансиране на микро-, малки и средни предприятия, по приоритетна ос 3 на Оперативната програма. За постигането на тази цел, работодателските организации настояват да бъдат консултирани в процеса на предприемането на правни действия за конкретизиране на рамката на Меморандума, подписан с Европейския инвестиционен фонд за създаване и функциониране на Холдингов фонд на основа Програма JEREMIE.

Във връзка със създаването на нови инструменти за улесняване на достъпа на микро, малки и средни предприятия до средствата от европейските фондове и повишаване на тяхната конкурентоспособност, Асоциацията на организациите на българските работодатели изразява следната позиция относно реализирането на мерките по Приоритет 3 на Оперативна програма “Конкурентоспособност 2007-2013”:

- ✓ Държавата следва да гарантира достъпа на микро, малките и средни предприятия до разнообразни финансови източници чрез насърчаване създаването на пазарно-ориентирана система от гаранционни фондове, фондове за рисков капитал и фондове за микрокредитиране;
- ✓ Предоставянето на финансовите ресурси да става с хоризонт 20 години, което изисква изричен ангажимент от страна на държавата за следване на единна политика в управлението на средствата по Приоритет 3 след 2013 година;

- ✓ Да бъдат привлечени национално представителните работодателски организации при обсъждането на бъдещите споразумения с Европейския инвестиционен фонд по Приоритет 3;
- ✓ Финализиране на преговорите с Европейския инвестиционен фонд и стартиране на схеми за кандидатстване по Приоритет 3 още първата половина на 2008 г.

2. С оглед необходимостта от повишаване на експортните възможности на българските фирми и значителният размер на отрицателното външно търговско салдо, Асоциацията на организациите на българските работодатели изразява следната позиция по Приоритет 4:

- ✓ Провеждане през месец март 2008 г. на обществена дискусия по проектите на Българската агенция за инвестиции (БАИ) и Изпълнителната агенция за насърчаване на малки и средни предприятия (ИАНМСП), които се явяват институционални бенефициенти по първа и втора област на въздействие на Приоритет 4;
- ✓ Определяне като ключов принципът на аутсорсинг на предоставянето на предвидените в Приоритет 4 услуги и дейности;
- ✓ Разглеждане на проектите на БАИ и на ИАНМСП през месец април 2008 г. в Комитета за наблюдение на Оперативна програма “Конкурентоспособност 2007-2013”;
- ✓ Стартиране на тръжните процедури за определяне на субектите, които ще реализират определени мерки по проектите през месец май 2008 г.

3. Стартиране през първото полугодие на 2008 г. на мрежа от организации, предоставящи консултантски и информационни услуги за предприятията, с оглед насърчаване на българските фирми за по-активно участие с проектни предложения в оперативната програма, по предложения от работодателските и неправителствените организации модел и при увеличаване на размера на съфинансиране до 50 – 80 % за НПО. Следва да се изясни въпросът и какво точно има предвид МИЕ под “структуриране на мрежата”.

Забавянето на разработването на оперативните програми, тяхното оценяване и одобрение от Европейската комисия продължи почти до края на 2007 г. Това закъснение не бе преодоляно чрез подготовката на работещ механизъм за изграждане на консултантска мрежа, която да подпомага потенциалните бенефициенти при разработване, управление и отчитане на проекти по оперативните програми, както и при управленската и стопанска дейност на малките и средни предприятия.

„Създаването на консултантска мрежа в подкрепа на бизнеса”, представляваща операция 2 на приоритет 2 “Повишаване ефективността на предприятията и развитие на бизнес средата” по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, е необходима предпоставка като първа стъпка за успешно усвояване на средствата по оперативните програми и постигане на целите, заложи в тях.

Фирмите, организациите, общините, които могат да участват с проекти за финансиране по европейските оперативни програми са недостатъчно информирани и с минимален опит при разработване, написване на проекти, управление на тяхното изпълнение, отчет и контрол.

Представителите на работодателските организации настояват за максимално бързо стартиране на създаването на мрежа от организации, предоставящи консултантски и информационни услуги за предприятията. Българските работодатели се обединяват около следните ограничителни параметри по изграждане на мрежата:

- ✓ НПО, предоставящи информационно-консултантски услуги на МСП;

- ✓ Определяне на пакети от информационни и консултантски услуги, включително и на стандарти за предоставянето им;
- ✓ Териториално покритие – цялата страна, като в един регион могат да работят повече от един от членовете на мрежата, което ще позволи по-добро покриване на потенциалните бенефициенти и предоставяне на по-качествени услуги при спазване на принципите на конкуренцията;
- ✓ Финансов механизъм: 20:80% - МСП:ОП;
- ✓ Публичен регистър на предоставените конкретни услуги от членовете на мрежата на отделните МСП.

4.Намаляване десет пъти на предвиждания максимален размер на безвъзмездно финансиране на фирмите при осъществяване на технологична модернизация, който в момента е 3 – 5 млн. лева и приоритетно насочване на мерките по ОП Конкурентоспособност към над 250 000 работещи в момента в страната микро-, малки и средни предприятия, а не към 670те големи предприятия, които биха могли да генерират необходимите им финансови ресурси по други начини – например чрез борсата или чрез преференциални кредити от банки.

Аргументите в тази насока са следните:

3.1. Висок максимален размер на безвъзмездната помощ на практика ще означава малък брой потенциални (и реални) бенефициенти, което е в противоречие с целевия обхват на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013 г.

Какво показва досегашния опит от технологичните грантови схеми по ФАР:

	Брой подадени предложения	Брой договори	Бюджет на грантовете (ФАР+Национално съфинансиране)	Средно финансиране на проект при максимално допустими 50 000 евро	% от максимума
Инвестиционна първа фаза	1835	194	8,74 милиона евро	45051 евро	90%
Инвестиционна втора фаза	1307	231	10,283 милиона евро	44515 евро	89%
Общо	3142	425	19,023 милиона евро	44760 евро	90%

Вижда се, че средно са кандидатствали над 1 500 проекта и са финансирани средно над 200 проекта със суми средно в размер на 90 на сто от максимално допустимия размер при общ ресурс под 10 милиона евро на сесия.

Няма причини да не очакваме подобно разпределение и за напред. Следователно, при 40 милиона евро ресурс и максимален размер на финансиране 2,5 милиона евро на проект, ще бъдат финансирани под 20 проекта.

!!! Ресурсът ще е 4 пъти по-голям, а финансираните проекти 10 ПЪТИ по-малко. Няма как да се намерят аргументи, за да се обясни това на бизнеса.

/А и ако ще се финансират 20 проекта, защо ни е консултантска мрежа, „бъди активен 2” , комуникационна стратегия, гаранционни фондове и т.н./

3.2. Висок максимален размер на безвъзмездната помощ в същността си ще представлява държавна помощ над допустимия праг от 200 000 евро за компания за период от три години, в противоречие с нормите и препоръките на Европейската комисия и ще облагодетелства много лимитиран кръг бенефициенти. Високият максимален размер

на безвъзмездната помощ ще допринесе за създаване на неконкурентна среда, поради изначалната неравнопоставеност на субекти, опериращи в еднакви сфери на дейност. Обърнете внимание, че в случая това не са пари за иновации, а става дума за безвъзмездно даряване на оборудване /производствен капацитет/ на частни фирми в особено големи за България размери.

3.3. Аргументите, че трябва да се търсят пробиви, като се раздадат по много пари на малко проекти на избрани лидери в бизнеса са учудващо несъстоятелни и нелепи, за да се обсъждат на сериозно. Лидерите са тези, които развиват бизнеса си в конкурентна среда, а не тези които са лидери само когато се вкопчат във вимето на бюджета. Лидерите правят дарения със спечелени с почтен бизнес средства, а не разчитат на дарения. Лидери, имащи добри проекти, изискващи финансиране от порядъка на милиони левове, не биха срещнали спънки да реализират проектите си чрез емитиране на акции или облигации на „Българска фондова борса – София” АД. Оценката на капиталовия пазар, където инвеститорите влагат свои средства, е несравнимо по-точна от оценката на най-прецизното жури, което решава на кого да направи подарък с чужди средства и в особено големи размери. Корупционният натиск би бил в същите, пропорционално големи размери, а грешките – недопустимо големи.

3.4. **Очевидно администрацията разполага с капацитет да администрира над 200 договора на сесия. Да приемем, че търсения брой финансирани проекти е 300 т.е. увеличаване на броя им с около 50 %. /Кандидати при 50 % собствен принос ще има над 1000/. При 40 000 000 евро обща сума за схемата и при 300 проекта с очакван среден размер на финансиране равен на 90% от тавана, максималния размер на финансирането се получава че трябва да бъде 150 000 евро. Това е 3 пъти повече от досега практикуваното и е една много добре премерена сума.**

5. Членовете на АОБР настояват пред МИЕ документите, конкретизиращи прилагането на Оперативната програма по отношение на бизнеса, да бъдат консултиране на експертно равнище с национално представителните работодателски организации, преди да бъдат внесени за разглеждане в Комитета за наблюдение.